

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Subsidia

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§. III. Ea perfectè obeundi methodus.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55547](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55547)

quam agam, loquar, aut cogitem, cu-
jus Tu principium non sis & finis.

Cúmque indignum sit, ut illa quæ
fiunt propter Te, tam magnum Monar-
cham, fiant malè & oscitanter; imò
cùm Tu ipse, ô DEUS! cuncta, quæ
disponis circa me vilem vermiculum,
opereris *in numero, pondere & mensura*;
(mm) ingritudinis monstrum fo-
rem, si languida tibi & manca repen-
derem opera. Proin pone Te velut
signaculum super cor meum, ut *purè* :
velut *signaculum super brachium meum*,
ut *ferventer* tibi posthac serviam,
actiones quotidianas perfectè obeun-
do. (nn)

§. III.

*Methodus actiones quotidianas
perfectè obeundi.*

Postquam, allatis suprà incitamentis,
voluntatem impulimus ad conci-
piendum efficax propositum, occur-
rentes

rentes quotidie operationes, secundum perfectionis regulas peragendi, restat, 1. ut etiam intellectum doceamus methodum, easdem perfecte obeundi. 2. ut eundem instruamus subsidiis, hanc in rem profuturis. Porro modus, eas bene explendi, in sequentibus consistit.

I. Inprimis requiritur, ut opera, quæ fiunt, sint *bona*, iisque fungamur etiam *bene*. Porro ut ea, quæ agimus, etiam in foro cælesti censeantur bona, non solum oportet illa patrari in statu gratiæ; sed debent insuper ejus generis esse, quæ ab obedientia vel imperentur, vel saltem permittantur. Non enim sufficit, ut actiones nostræ naturâ sua sint honestæ; vel, si indifferentes sint, ut per puram intentionem meritoria reddantur ac spiritalia. Sic quamvis excipere confessiones, visitare ægrotos, legere volumina Patrum, optimæ secundum se functiones sint; si tamen ab obedientia non præscribantur, vel saltem dissimulentur, ex salutaribus redduntur vitio-

L
Conditio-
nes ad id
requisita.

vitiosæ, præmiiq̄ue locò castigatione dignæ. Proin ut occupationes nostræ ad supernum ordinem elevari queant, opus est, ea vel imperari ab obedientia, vel saltem permitti. Quæ enim contra vel præter Superiorum imperia fiunt, propriæ voluntatis aut singularitatis vitio infecta, ex bonis in mala noxia metamorphosi degenerant.

Dein minimè sufficit, ut ea, queis vacamus, negotia sint *bona*, sed insuper exigitur, ut etiam exerceantur *bene*. Nam in curia cælesti *non tam verba attenduntur, quàm adverbia*: (a) nec tam res, quæ fiunt; quàm modus, quo fiunt, divinæ lanci imposita pondus habent. Cùm vel ipso Seneca teste, *non in factò laus sit, sed in eo, quàm bene fiat*. (b) Et meritò; nam, ut ait S. Cyprianus: *sanctum non est, quod sanctè non fit*. (c) Imò ipsum bonum, *nisi bene fiat, boni nomen amittit*. (d) Et hinc ipse DEUS in sacris Pagineis,

(a) Gerson lib. de vit. solit. (b) In Epist. ad Lucil. (c) De orat. Dom. (d) Elias Gretens.

nis, ut *justè*, quod *justum est*, exequamur, monet, (e) cupitque, ut *in omnibus operibus nostris præcellentes simus*. (f) Hæc autem excellentia quatuor complectitur dotes, nempe ut, quæ à nobis aguntur, perficiantur 1. purè, 2. ferventer, 3. integrè, 4. & tempore præscripto.

Prima igitur dos *intentionis puritas* est, qua major DEI gloria semper, & in omnibus purè ac unicè intendatur. Nam quod oculus est corpori, id intentio est operi. Sicut enim, docente Christo, *lucerna corporis tui est oculus tuus*, ita anima operis tui est intentio tua. Sicut ergo, si *oculus tuus fuerit simplex*, totum corpus tuum *lucidum erit*; contrà verò, si *fuerit nequam*, totum corpus tuum *tenebrosum erit*. (g) Pari modo etiam exercitationes tuæ suum omne pretium ab intentionis excellentia nanciscuntur.

Proin è specula mentis vigili oculo explora, an non præter Divinam etiam
tuam

(e) Exod. 16. v. 20. (f) Eccl. 33. v. 23.
(g) Matth. 6. v. 22.

tuam nequiter quæras laudem? an non tacitè aliquod commodum, propriam voluptatem, aut quoddam oblectamentum furtivo obtutu spectes? Cavendum enim sedulò est, ne amor sui, pietatis larvam indutus, sese subdolè insinuet; &, si non initium, saltem medium actionis, aut ejus finem venenata aspergine corrumpat.

Id ergo ne fiat, cuilibet exercitio singillatim bonam semper intentionem præmitte; eamque sub eadem functione, præcipuè si illa diutius continuata duraverit, aliquoties renova. Secus reliqua opera, ob interruptam (quod plerumque & facilè fit) influentem prioris vim, maximam partem merito vacua, adeoque & præmio cassa vilescunt.

Altera qualitas animi *fervor* est, qui irrepentem, nescio, quem in operationes nostras languorem, ocyus expellat, fugetque. Ea enim nostri generis indoles est, ut cum horologii pondere semper ad ima ruat, & cum efferve-

fervescente flamma mox iterum emoriens subsidat; nisi æthereus quidam ardor suppetias veniat, consistens in discreta mentis attentione, & prudenti ejusdem ad præsens opus applicatione. Ubi tamen genuinus, quem requirimus fervor, bene discernendus erit à quadam inconsiderata (ut cum vulgo loquar) præcipitantia & inquieta activitate, qua quis (Hugonis verba sunt) *id, quod agit, deproperat, & ad id, quod nondum agit, festinat. Unde fit, ut nec presenti, nec futuro satisfaciat.* (h) Rectè operatur, qui ita fervet, ut nil præcipitet: ita properat, ut nil deproperet: & ita quidvis agit, quasi nil quod agat, supersit.

Porro homo fervidus in bene obeundis occupationibus quotidianis brevi temporis spatio illum virtutis gradum assequetur, ad quem piger & languidus plurium annorum intercapedine testudineo gressu vix adrepet. Sicut enim (ut ait S. Gregorius Nazianzenus) *præstat parum auris multis*

Pars II.

C

plum-

(h) In quæst. ad Hebr.

plumbi libris; (i) sic etiam exercitatio ferventer expleta, quantumvis exigua, innumeris aliis tepidè peractis immensum præponderat.

Tertiò requiritur *integritas* quædam operis ac *constantia*, qua caveatur, ne in illius continuatione de intentionis puritate, aut concepto calore quidquam remittatur, aut res omnino imperfecta, abruptaque intermittatur. Sape meditationem, sacrificium, piam lectionem, pensum canonicum recta cum intentione, magno cum ardore auspiciamus. At dein, nescio, quo superveniente teporis Austro, in media actione languidi marcescimus; & cum languore finimus, quod cum fervore incepimus.

Item non rarò aut negotii fastidio correpti, aut laboris assiduitate fracti, inchoatum & pendens relinquimus, quod magnis animis aggressi sumus. Cum Sulamitide illa *ascendimus* quidem *in palmam*; sed fessi à conatu mox iterum

(i) Orat. I.

rum desistimus; & sic nunquam *apprehendimus fructus ejus.* (1) Imò etiam impensæ prioris operæ mercede frustramur. Proin adagium illud altè menti impressum hæreat: bene cœpta *in fine ne corrumpas*; nam corona non nisi perseverantibus datur.

Quarta denique operis conditio est, ut fiat *tempore præscripto.* Nam (ut ait Ambrosius) *bene operantem, & divina tractantem oportet in distributione temporum magnam servare accuratorem.*

(m) Ad quod plurimùm conducet exacta observatio præscripti jam sibi, vel certè præscribendi in posterum ordinis diurni, curando, ut omnia peragantur non solùm modo, sed etiam tempore præfinito.

Incredibile dictu est, quanti momenti hæc monitio sit, quantumque conferat ad perficiendas operationes nostras; quidquid enim ex ordine fit, etiam ordinatim fit. Accedit, quod hujus spontaneæ dispositionis diligens

C 2

cura

(1) Cant. 7. v. 8. (m) In Psal. 118.

cura fit continuum propriæ voluntatis holocaustum, suam in agendo libertatem hac arte indefinenter sacrificantis. Quæ litatio non potest non esse & DEO gratissima, & nobis utilissima.

His quatuor dotibus ornatae actiones nostræ si fuerint, erunt eæ (ut Apostolus ait) *aurum, argentum, & lapides pretiosi*, (n) ac dignæ, quæ *super altare aureum, sedenti in throno*, ab Angelis offerantur. (o) Secus erunt *ligna, fœnum, stipula*, ultricibus flammis devota. Nam teste eodem Doctore Gentium, *uniuscujusque opus, qualis sit, ignis probabit. Si cujus opus manserit velut aurum, mercedem accipiet; si cujus opus arserit velut fœnum, detrimentum accipiet*, (p) illudque in fumum abibit, feras lacrymas expressurum.

Proin cum Hussæo Vate etiam tu
verere omnia opera tua, sciens, quod Di-
vina

(n) 1. Cor. 3. v. 12. (o) Apoc. 8. v. 3.
(p) 1. Cor. 3. v. 13. & seq.

vina Nemesis non parcat delinquenti; (q) & cordis intima ingressus, inquire, qua intentionis puritate, mentis ardore, quàm integrè ac ordinatè occurrentes quavis die exercitationes obire consueveris? Vide, an non etiam DEUS tibi, quod olim Episcopo Sardicensi exprobrare possit, dicendo: *non inuenio opera tua plena*; (r) cùm inanis gloria, mundi vanitas, respectus hominum, cuticulæ amor, carnisque commoditas laneo pede adrepentes, eorum meritum omne tinearum more invido dente arrodant, corrumpantque?

O infelix! quid animi tibi erit, cùm ad mortis confinia deductus, ingemiscere cogèris: heu! *dies mei fugerunt, & non viderunt bonum!* (s) *in vanum laboravi, & vanè fortitudinem meam consumpsi!* (t) ah! me miserum! per totam vitæ noctem laborando nihil cepi, & iudicio mox sistendus, *virtutis nullum signum ostendere*

C 3

dere

(q) Job. 9. v. 28. (r) Apoc. 3. v. 2.
 (s) Job. 9. v. 25. (t) Isa. 49. v. 4.

dere valeo, in malignitate mea consumptus; (u) ita, inquam, cum lamentari cogéris, quomodo tunc functiones quotidianas peregisse optabis?

Igitur in tempore tibi consule, antequam contenebrescat, & antequam offendant pedes tui ad montes caliginosos; (x) id est, ad ultima vitæ tempora variis infirmitatibus, ac senio impotenti obnoxia. Audiens esto moniti Salomonis, & ne des annos tuos crudeli, scilicet vanitati; ne fortè gemas in novissimis, quod consumpseris carnes tuas & corpus tuum, nempe sanitatem & vires, sine utilitate. (y)

II.
Subsidia
ad id pro-
futura.

II. Ut autem concepta proposita eò certius executioni mandentur, aliqua suggeram subsidia hunc in finem plurimum profutura. Primum est, ut ex probatis Auctoribus (z) excerpatur methodus occupationes, quotidie occurrentes, secundum sanctitudinis

(u) Sap. 5. v. 13. (x) Jerem. 13. v. 16.
(y) Proverb. 5. v. 10. & 11. (z) P. Christ.
Mayer Enchirid. P. Natalis conversatio cælestis.
P. Lerchenfeld Horologium Spirituale.

nis leges perficiendi; unam exercitationem, post alteram ad sanctimoniam regulas amplius eliminando, ac successu temporis etiam in consuetudinem deducendo. Juerit initium facere ab iis, quæ DEUM: dein progredi ad ea, quæ proximum: demum finire per illa, quæ nos ipsos concernunt.

Nam ejusmodi institutiones sunt dives aurifodina, unde genuinæ pietatis aurum levi brachio eruitur. Sunt thesaurus, ubi variarum praxium selecti uniones, ac copiosæ industriarum gemmæ asservantur, quibus operum nostrorum corona pretiosè dicitur. Sunt denique illæ, quem Ezechiel vidit, *funiculus lineus & calamus mensuræ*, (aa) quibus actiones nostræ secundum omnes quatuor charitatis dimensiones perpoliuntur, & ad perfectionis apicem perducuntur.

Alterum subsidium est, ut cuilibet functioni, saltem diutius duranti, subjungatur breve quoddam quasi exa-

C 4

men,

(aa) Ezech. 40. v. 3.

men, coniecto unico oculi nictu in
navos operationis positæ, cum sub-
iuncto efficaci dolore & emendatio-
nis proposito. Quod tunc denuo re-
novandum erit, quando idem nego-
tium repetitò explendum occurret.
Secus similes erimus viatori, eandem
femitam identidem decurrenti, qui
continenter *offendit ad lapidem pedem
suum*, (bb) medium viæ occupantem;
quin unquam cauto obtutu respiciat
in petram tot offendiculorum causam.
Nisi enim in commissos defectus so-
lerti indagine inquisiverimus, iisdem
easdem exercitationes denuo inquina-
bimus; & erunt hæ *quasi pannus men-
struata* in oculis Domini. (cc)

Ejusmodi censoriæ actionum nostra-
rum disquisitiones aptè comparantur
illis mulierum speculis, ex quibus Moy-
ses *fecit labrum aneum cum basi sua*,
(dd) ut in iis Sacerdotes suas, queis
forderent, maculas observarent, &
mox præsentis aqua abluerent. Nam
etiam

(bb) Psal. 90. v. 12. (cc) Isa. 64. v. 6,
(dd) Exod. 38. v. 8.

etiam hæ investigationes illas nobis
labes fideliter detegunt, queis opera-
tiones nostræ infectæ scatent. Cui
notitiæ si accesserit eas corrigendi
prompta voluntas, brevè lucebunt
*omnia opera nostra velut Sol in conspectu
DEI.* (ee)

Tertium in eo consistit, ut quod-
libet exercitium ita peragatur, ac si
foret ultimum vitæ, & quasi illo fini-
to statim essemus ad supremum tribu-
nal à Divino Judice evocandi, seve-
ram de eo rationem exacturo. Mel-
lisflui Abbatis hoc monitum est, ita
hortantis: *in omni opere tuo dic tibi
ipsi: si modò moriturus esses, an & quo-
modo faceres istud?* (ff) idem, ut aga-
mus, Thomas à Kempis suadet, di-
cens: *sic te in omni facto deberes tene-
re, quasi mox esses moriturus.* (gg)

Et meritò: nam, cùm quælibet oc-
cupatio possit esse ultima vitæ, etiam
quævis eâ accuratione obeunda erit,

C 5

ac

(ee) Eccli. 17. v. 16. (ff) In specu. Monach.
(gg) De imit. Christi, 1. 1. c. 23, n. 1.

ac si eâ confectâ mox in domum æternitatis migrandum foret. Si enim auctore Augustino ideo *observandi sunt omnes dies, quia latet ultimus dies,* (hh) & quia talis quilibet esse potest; ergo ob rationis similitudinem, cùm pariter quævis exercitatio possit esse nobis extrema, etiam quælibet eâ ipsa perfectione exequenda erit, qua illam perageremus, si postremam fore certò sciremus.

Dein licèt ea fortassis omnium novissima haud sit, tamen, cùm semel admissi in ea defectus tota æternitate emendari haud amplius queant, damnum inde emergens, lucrumque cessans æquè utrumque irreparabile est. Quàm potens autem hoc incitamentum sit, injunctis muneribus rite fungendi, nil attinet hìc fusiùs deprædicare; cùm ipsa res hujus remedii efficaciam abunde extollat.

Ultimum denique adjumentum exercitationes, quavis die occurrentes,

(hh) In cap. i. Joan.

tes, rite perficiendi in eo positum est, ut pia nos astucia fallentes, in præsens solummodo, quod præ manibus est, negotium intentionem animúmque defigamus, quasi non nisi hoc perfectè nobis exequendum incumberet, mentis oculos à reliquis sancta dissimulatione detorquentes. Quo artificio illi tentationi occurremus, quæ dæmon pusillanimes nos rei successum desperare jubet, illud identidem oggerendo: tunc omnes actiones totius vitæ cursu nunquam non adeò exactè exequi possis? tibi tam continua applicatio, virium intensio, mentis sensuúmque carnificina perpetuò possibilis sit?

Hoc armorum genere Alastor stygius ipsum etiam sanctum Parentem Ignatium suæ sanctioris vitæ initio aggressus fuerat. Qui tamen hunc assultum hoc ipso, quod suggerimus, subsidio fortiter repressit, ac debellavit. Quo si etiam nos usi fuerimus, unum tantum ac præsentem solum functioni intendendo; futurorum verò temporum

rum operúmque feriem à corde tantisper excludendo, labor imminuetur, tædium fugabitur, ac animus miro vigore obfirmatus roborabitur.

Et hæc quatuor documenta sunt insignia prorsus instrumenta, omnes nostras functiones cœlesti artificio inaurandi, ad optatæ perfectionis gradum sublimandi, eisque supernam merendi vim tribuendi. Itaque vide, num ista, quóve modo deinceps exsequi statuas; ut etiam tu cum Christo dicere queas: *quæ placita sunt ei, (nempe æterno Patri) facio semper.* (ii) Id enim si egeris, eris *quasi lignum plantatum secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo.* (ll)

(ii) Joan. 8. v. 29. (ll) Psal. I. v. 3.

CAP. II.